

УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ В УНІВЕРСИТЕТІ

© Г. Красильникова, С. Красильников, 2015

Хмельницький національний університет, Хмельницький, Україна

Відповідно до розділу 5 Закону України „Про вищу освіту” у Хмельницькому національному університеті здійснюється удосконалення системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) [1].

Основою створення системи внутрішнього забезпечення якості в університеті є нормативна база, розроблена при впровадженні у навчальний процес принципів ЄПВО, до складу якої входить понад 50 документів [2]. У 2009 році колективом авторів видана монографія „Моніторинг якості навчального процесу у вищому закладі освіти” [3], в якій визначені принципи та процедури забезпечення якості вищої освіти, описаний необхідний інструментарій для створення системи внутрішнього забезпечення якості у ВНЗ. Системний підхід до забезпечення якості, перш за все, ґрунтується на виділенні напрямів діяльності вищого навчального закладу, що мають суттєвий і визначальний вплив на якість вищої освіти. Такі напрями діяльності Хмельницького національного університету названі базовими, до їх складу віднесені: якісний склад суб'єктів освітнього процесу, ресурсний потенціал ВНЗ, зміст підготовки фахівців, організація освітнього процесу, результати професійної підготовки фахівців, наукова та інноваційна діяльність, управління ресурсами та процесами. Саме ці базові складові і є предметом моніторингу та внутрішнього забезпечення якості в університеті.

Переважають більшість процедур внутрішнього забезпечення якості в університеті сформувалися і успішно використовуються впродовж довгих років, зокрема, це щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, рейтинг науково-педагогічних працівників ВНЗ, використання програми Антиплагіат для перевірки самостійної роботи студентів (курсівих, дипломних робіт (проектів), забезпечення підвищення кваліфікації наукових і науково-педагогічних працівників; забезпечення функціонування інформаційного освітнього середовища (ІОС) як необхідного ресурсу для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою; наявність інформаційної системи університету для ефективного управління освітнім процесом тощо.

Одночас, в поточному навчальному році, згідно з вимогами Закону „Про вищу освіту”, в університеті розпочата підготовка до розроблення нормативно-методичного забезпечення організації навчального процесу в 2015-2016 н.р. Створені робочі групи факультетів, що мають розробити проекти освітніх (освітньо-професійних, освітньо-наукових) програм підготовки фахівців для ступенів вищої освіти – бакалавра та магістра. За кожною освітньою програмою спеціальності закріплені куратори з числа висококваліфікованих досвідчених викладачів випускових кафедр, на яких покладаються обов'язки координування освітнього процесу між усіма його учасниками та контроль за виконанням програми підготовки і забезпечення її якості. Відповідно до новостворених освітніх програм, на перехідний період мають бути розроблені навчальні плани підготовки фахівців за спеціальностями, що будуть впроваджені з 1 вересня 2015-2016 н.р. для першого курсу бакалавра та п'ятого курсу магістра денної форми навчання, як тимчасово діючі до затвердження нових стандартів вищої освіти. У „Положенні про освітню програму”, що наразі розробляється, передбачається створення механізму співпраці університету та роботодавців регіону при щорічному перегляді змісту освітніх програм.

Підвищуються вимоги й до методичного забезпечення освітнього процесу. На сьогодні розроблені понад 2500 навчально-методичних комплексів, якими користуються студенти усіх форм навчання (денної, заочної, дистанційної) в інформаційному освітньому середовищі для навчання. Право розміщення в ІОС електронний освітній ресурс набуває за умови його успішного проходження науково-змістової, незалежної та редакційно-видавничої (технічної) експертизи і одержання сертифіката науково-методичної ради університету. Відповідно до наказу МОН України від 18.04.2014 року № 486 скасована процедура надання грифу МОН України навчальній літературі. У зв'язку з цим, в університеті розроблено Тимчасове положення про надання навчальній літературі грифу університету, яким встановлена чітка процедура контролю її якості.

Відтак, в умовах автономії кожен ВНЗ усвідомлює свою відповідальність за якість освітніх послуг, а тому активно удосконалює існуючу систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти.

1. Україна. Закони. Про вищу освіту [Електронний ресурс] : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. – Режим доступу: <http://www.vnz.org.ua/zakonodavstvo/111-zakon-ukrayiny-pro-vyschu-osvitu> (дата звернення: 12.08.2014). 2. Система управління якістю вищої освіти у Хмельницькому національному університеті. Зб. нормат. док. з організації освітньої діяльн. / Упоряд. : В. І. Бегняк, Г. В. Красильникова. – Хмельницький : ХНУ, 2010. – 466 с. 3. Моніторинг якості навчального процесу у вищому закладі освіти: монографія / М.Є. Скиба, С.Г. Костогрив, Г.В. Красильникова. – Хмельницький: хну, 2009. – 219 с.